

Spørgsmaal om en Ændring af Præstevielsesritualet vigtigere, end at det kunde sættes til Side for almindelige politiske Hensyn. Jeg nævner blot dette som en Kendsgerning og tilføjer, at der var maaske, medens det ærede Medlem var Kirkeminister, netop et Øjeblik, da der kunde have været en god Lejlighed til at faa dette Spørgsmaal op til Behandling, saaledes som det ønskedes fra alle Sider, fra alle kirkelige Retninger i sin Tid, dette Spørgsmaal om Præstevielsesritualets Ændring.

Nu skal der imidlertid være sket noget, siger det ærede Medlem, som gør, at Kirkeministeren maa til at beskæftige sig for Alvor med dette Spørgsmaal, enten om Præsteløftets Ændring eller dets Afskaffelse. Og det, som er sket, er da dette, at Valgmenighedspræst Thorvald Knudsen i Ryslinge, der som alle andre dansk-amerikanske Præster, der er kommet i Tjeneste indenfor Folkekirken, har underskrevet Præsteløftet, i et Brev, hvori han fremsender det underskrevne Løfte, takker Biskop Balslev for den forstaaende Maade, hvorpaa Biskoppen havde stillet sig til Thorvald Knudsens Opfattelse af Præsteløftets Indhold og særlig, hvor det gælder Løftet om at forkynde Guds Ord „rent og purt, som det findes i de profetiske og apostoliske Skrifter og i vor danske Folkekirkes symbolske Bøger, hvilke sidste,“ skriver Valgmenighedspræst Thorvald Knudsen, „jeg opfatter som det historiske Gennemgangsled for vor kristne Kirkes Udvikling, uden at de i deres Enkeltheder har bindende Betydning med Hensyn til vor Forstaaelse af de kristelige Sandheder, de teologisk søger at bestemme.“ Valgmenighedspræst Thorvald Knudsens Brev lader formode, at der har været en indgaaende Forhandling mellem Biskoppen og ham, angaaende Præsteløftets Indhold og ganske særlig en Forhandling om de paagældende Udtryk vedrørende den Forpligtelse, jeg nævnte før, og denne Samtale har ført til, at Biskoppen har ment, at Thorvald Knudsens Stilling til Præsteløftet var en saadan, at han fuldt ud kunde tilraade ham at underskrive det. Det er altsaa i Henhold til saadanne Samtaler — det kan jo læses ligefrem ud af Brevet, i hvilket han takker Biskoppen for dennes forstaaende Stilling —, han har underskrevet Formularen, og det er i Henhold til disse Samtaler, han nu takker for den forstaaende Modtagelse, han har faaet hos Biskoppen.

Det ærede Medlem mener, at her er sket noget ganske usædvanligt. Jeg maa sige, jeg tror, det er noget, der er sket i de

allerflest Tilfælde, hvor unge teologiske Kandidater, der skulde indvies til Præstegeneringen, har aflagt Præsteløftet, og noget saadant har fundet Sted allerede fra gammel Tid. Det er meget morsomt, at jeg kan minde om, at Vilhelm Birkedal, der senere blev Præst i Ryslinge, i 1837, da han skulde underskrive Præsteden, som man jo havde den Gang i Stedet for Præsteløftet nu, var usikker og ængstelig overfor dette og gik til Biskop Mynster og sagde: Der er Ting i dette Løfte som jeg, hvis de skal tages bogstaveligt, ikke kan underskrive. Saa fik han en Samtale med Biskop Mynster i 1837, og denne Samtale førte til, som man kan læse i Vilhelm Birkedals „Personlige Oplevelser“, 2det Bind, at Birkedal underskrev Edsformularen, og han tilføjer saa: Jeg skulde ikke tænke paa, at laste Biskoppen for, at han gav mig den Anvisning, at dette historiske Dokument, der var Tale om her, skulde ikke tages bogstaveligt, saa meget mere, som jeg underskrev Løftet med en god Samvittighed. Det er en gammel Historie, og efter den Erfaring, jeg har indhøstet ved at tale med Biskopper, mener jeg, at det gælder den Dag i Dag, at naar Præsteløftet skal aflægges, sker det meget ofte, at vedkommende Ordinand taler med Biskoppen derom. Og jeg skulde tro, at det ærede Medlem Hr. Povlsen, der selv har aflagt Præsteløftet, maa have taget sit Skøn, da han gjorde det; hvis han ikke havde gjort det, vilde han jo vanskeligt kunne udtale sig, som han gør. Jeg tror altsaa, det er en overmaade almindelig Ting; saa det, der er sket ovre paa Fyn, er egentlig kun, at Valgmenighedspræst Thorvald Knudsen efter at have talt med Biskoppen, saaledes som saa mange andre gør det, inden de aflægger Præsteløftet, har skrevet et Brev til ham — et Brev, som for Resten Biskoppen ikke officielt har vedlagt Sagen, men, efter hvad jeg forudsætter, betragter som et ganske privat Brev —, at hanskriftlig har takket ham og nævnt, hvad han takker ham for. Hvis der havde været længere Tid til Raadighed, antager jeg for Resten, at man kunde skaffe til Veje lignende Breve, i hvilke man fra Ordinandernes Side takker Biskoppen for en forstaaende Holding i saa Henseende.

I denne Forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom paa en Udtalelse, som jeg synes er meget oplysende, i en Bog, der er kommet i de sidste Dage; jeg tænker paa Morten Pontoppidans „Minder og Oplevelser“. I denne Bog fortæller Morten Pontoppidan om sin Stilling til Præsteløftet, da han gik ind som Sognepræst. Han skriver saaledes: „Da jeg gik ind i Præsteembede, gik jeg